

Pokyny k psaní reflexe

Reflexe je způsob myšlení, během něž se ohlédnete za aktivitou, kterou jste v tomto případě praktikovali ve třídě. „Zrcadlíte“, k čemu během vaší aktivity došlo. Pokusím se vás nasměřovat na základě svých zkušeností s „chybami“, s nimiž jsem se setkala u vašich starších kolegů:

1) Jen popis děje

V mnoha pracích studenti jen popsali, co se během jejich vystoupení dělo. Reflexe by se však neměla zastavit u popisu, měli byste se zaměřit především na důvody svého jednání, na souvislosti, které jste si během zhlédnutí videa uvědomili. Můžete používat metafory, celkově čím více se „odvážete“, tím lépe.

2) Tunelové zaměření pozornosti (cognitive tunneling)

Mnoho studentů psalo jen o určitých bodech, které je na videu zaujaly, aniž by pojali svou činnost v její celistvosti. V psychologii se používá termín tunelové zaměření pozornosti – jako byste se dívali skrze úzký tunel jenom na něco, zatímco ostatní věci vám unikaly. Je dobré se podívat na video s odstupem, uvědomit si, co všechno se během vašeho výstupu dělo. Je vhodné si celý výstup nejprve podrobně popsat (ale nezastavit se u popisu, viz výše).

3) „Líbilo/nelíbilo“

Podobně mnoho studentů vytvoří jakýsi seznam toho, co se jim na jejich výstupu líbilo nebo nelíbilo. Je to v podstatě kvantitativní přístup, u něž byste se neměli zastavit. Když píšete, že se vám něco líbí/nelíbí, tak se zaměřujte především na důvody, které vás vedou k tomu, že se vám to líbí/nelíbí – tam začíná vaše reflexe, tam se najednou začne objevovat něco zajímavého a pro vás jedinečného.

Co tedy do reflexe psát?

Nestanovuji vám žádná pevná pravidla, protože vaše reflexe je jedinečná. Můžete a nemusíte používat termíny, o kterých se bavíme během seminářů. V životě je vždy dobré sledovat, jaký je cíl vašeho jednání, a zda prostředky, které k tomu volíte, vás k tomuto cíli dovedou. Pro učitele je to klíčové a zejména pokud jste si zvolili nějaký didaktický výstup, můžete do reflexe o svých cílech a postupech napsat. Co vás vedlo k tomu, že jste si zvolili právě takové cíle? Co vás vedlo k volbě postupů? Co zajímavého jste zjistili, když jste sami sebe viděli? Nechci však vaši reflexi strukturovat, máte naprostou volnost reflektovat svým způsobem, pouze si potom sami zhodnoťte, zda se ve vašem textu nevyskytují „chyby“, o nichž jsem pojednala výše.

Rozsah

Ani rozsah vám nechci pevně stanovovat, ale myslím, že na prostoru menším než jedna strana nebudete mít dostatek místa k sebevyjádření (pokud půjdete skutečně do hloubky). Zároveň si uvědomuji, že ne každému je tento způsob sebevyjádření blízký, a nechtěla bych, aby vaše texty

byly jen „mlácením prázdné slámy“ – to by byla ztráta času jak pro vás, tak pro mě, protože vám hodlám poskytnout zpětnou vazbu. Pokud vás napadá, jak jinak vyjádřit svou reflexi (třeba výtvarně nebo jakkoli jinak), klidně mi napište a domluvíme se.

Na druhou stranu si myslím, že je mezi vámi mnoho lidí, které práce s vlastní reflexí zajímá, mají mnoho postřehů, chtěli by se o ně podělit a získat k nim zpětnou vazbu od někoho, kdo má s prací pedagoga o trochu více zkušeností. Ti se mohou rozepsat klidně i na deset stran.

Reflexi vložte do odevzdáárny do složky s mým jménem.